

Zbornik sudske prakse

RJEŠENJE SUDA (osmo vijeće)

10. srpnja 2019.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Članak 99. Poslovnika Suda – Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Nadležnost u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću – Uredba (EZ) br. 2201/2003 – Članak 15. – Prijenos nadležnosti na sud druge države članice koji je primjereniji za rješavanje tog predmeta – Iznimka od pravila opće nadležnosti suda u mjestu djetetova uobičajenog boravišta – Posebna povezanost s drugom državom članicom – Elementi koji omogućuju utvrđivanje primjerenijeg suda – Postojanje različitih pravnih pravila – Najbolji interes djeteta”

U predmetu C-530/18,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Tribunalul Ilfov (Visoki sud u Ilfov, Rumunjska), odlukom od 20. lipnja 2018., koju je Sud zaprimio 13. kolovoza 2018., u postupku

EP

protiv

FO,

SUD (osmo vijeće),

u sastavu: F. Biltgen, predsjednik vijeća, C. G. Fernlund (izvjestitelj) i L. S. Rossi, suci,

nezavisni odvjetnik: E. Tanchev,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za EP, C. D. Giurgiu, *avocat*,
- za FO, on osobno,
- za rumunjsku vladu, E. Gane, L. Lițu i C. Canțăr, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, M. Wilderspin i A. Biolan, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči obrazloženim rješenjem, sukladno članku 99. Poslovnika Suda,

* Jezik postupka: rumunjski

donosi sljedeće

Rješenje

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 15. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000 (SL 2003., L 338, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 133.).
- 2 Taj je zahtjev podnesen u okviru spora između EP i FO o povjeravanju roditeljske skrbi o maloljetnom djetetu, određivanju mjesta njegova uobičajenog boravišta kao i o plaćanju naknade za njegovo uzdržavanje.

Pravni okvir

- 3 Uvodnom izjavom 13. Uredbe br. 2201/2003 propisuje se:

„U interesu djeteta, ova Uredba omogućuje, kao izuzetak i pod određenim uvjetima, da nadležni sud može prepustiti rješavanje predmeta sudu druge države članice ako je taj sud prikladniji za rješavanje tog predmeta. [...]”

- 4 Članak 8. te uredbe, naslovljen „Opća nadležnost”, u stavku 1. propisuje:

„Sudovi države članice nadležni su u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću prema djetetu koje ima uobičajeno boravište u državi članici u trenutku pokretanja postupka.”

- 5 Članak 15. Uredbe, naslovljen „Prijenos nadležnosti na sud koji je primjereniji za rješavanje”, propisuje:

„1. Iznimno, sudovi države članice koji imaju stvarnu nadležnost mogu, ako smatraju da bi sud druge države članice, s kojom je dijete posebno povezano, mogao bolje rješavati predmet, ili neki posebni dio predmeta, i ako je to u interesu djeteta:

- (a) zastati s rješavanjem predmeta ili dijela predmeta i pozvati stranke da podnesu zahtjev sudu te države članice u skladu sa stavkom 4.; ili
- (b) zahtijevati od suda druge države članice da se proglasi nadležnim u skladu sa stavkom 5.

2. Stavak 1. primjenjuje se:

- (a) na zahtjev stranke; ili
- (b) po službenoj dužnosti; ili
- (c) na zahtjev suda druge države članice s kojom je dijete posebno povezano, u skladu sa stavkom 3.

Prijenos po službenoj dužnosti ili na zahtjev suda druge države članice mora prihvatiti barem jedna stranka.

3. Smatra se da je dijete posebno povezano s nekom državom članicom, kao što je spomenuto u stavku 1., ako je u toj državi članici:

- (a) dijete dobilo uobičajeno boravište nakon pokretanja postupka pred sudom iz stavka 1.; ili
- (b) je u njoj bilo prethodno uobičajeno boravište djeteta; ili
- (c) je dijete njezin državljanin; ili
- (d) je u njoj uobičajeno boravište nositelja roditeljske odgovornosti; ili
- (e) se u njoj nalazi imovina djeteta, a predmet se odnosi na upravljanje, čuvanje ili raspolaganje njegovom imovinom.

4. Sud države članice koji je stvarno nadležan određuje vremenski rok za pokretanje postupka pred sudovima druge države članice u skladu sa stavkom 1.

Ako u tome roku nije pokrenut postupak pred tim sudovima, sud pred kojim je pokrenut postupak nastavlja biti nadležan u skladu s člancima 8. do 14.

5. Sudovi te druge države članice mogu, ako to opravdavaju posebne okolnosti u predmetu, u svrhe zaštite interesa djeteta, prihvatiti nadležnost u roku od šest mjeseci od pokretanja postupka pred tim sudovima, u skladu sa stavkom 1. točkom (a) ili (b). U tom slučaju, sud pred kojim je prvotno pokrenut postupak proglašava se nenadležnim. U protivnome, sud pred kojim je prvotno pokrenut postupak nastavlja biti nadležan u skladu s člancima 8. do 14.

6. Sudovi surađuju u svrhe ovog članka, izravno ili putem svojih središnjih tijela, određenih u skladu s člankom 53.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 6 EP, rumunjska državljanka, udala se 2005. godine za FO-a, francuskog državljanina. U njihovu je braku, 13. listopada 2006., u Francuskoj, rođeno dijete.
- 7 EP i FO su faktički rastavljeni od 2013. i, otada, njihovo dijete živi u mjestu stanovanja svoje majke, u Rumunjskoj.
- 8 Dana 13. siječnja 2014. EP, majka djeteta, zatražila je od Judecătoria Buftea (Prvostupanjski sud u Buftei, Rumunjska) rastavu braka, roditeljsku skrb nad djetetom i plaćanje naknade od FO-a, oca djeteta.
- 9 FO je istaknuo prigovor nenadležnosti rumunjskih sudova, smatrajući ruske sudove nadležnima, kao i prigovor međunarodne litispendencije i prigovor nedopuštenosti. Osim toga, podredno je podnio protutužbu za rastavu braka zbog EP-ine krivnje, isključivo ostvarivanje roditeljske odgovornosti, roditeljsku skrb nad djetetom i EP-ino plaćanje naknade u korist djeteta.
- 10 Rješenjem od 10. listopada 2014. Judecătoria Buftea (Prvostupanjski sud u Buftei) odbila je tri prigovora koja je istaknuo FO i, rješenjem od 12. siječnja 2015., utvrdila da je rumunjsko pravo mjerodavno za rješavanje spora.

- 11 Dana 8. lipnja 2016. EP i FO su konačno podnijeli zahtjev za sporazumni razvod braka, ali je, osim toga, svaka strana zatražila samostalno ostvarivanje roditeljske odgovornosti, uspostavljanje boravišta maloljetnog djeteta u njihovu mjestu stanovanja i plaćanje naknade za uzdržavanje djeteta od suprotne strane. Podredno, FO je zatražio zajedničku skrb nad djetetom.
- 12 Presudom od 4. srpnja 2016. Judecătoria Buftea (Prvostupanjski sud u Buftei) proglasila je sporazumni razvod braka EP i FO-a, presudila da će se roditeljska odgovornost ostvarivati zajednički, utvrdila boravište djeteta kod majke, uspostavila sustav posjeta za oca djeteta i naložila ocu plaćanje naknade za uzdržavanje djeteta.
- 13 Vezano za zahtjev za zajedničkom skrbi nad djetetom koji je FO podredno podnio, koji se temelji na mogućnostima dozvoljenima u francuskom pravu, taj je sud istaknuo da bi, prema sudskoj praksi francuskih sudova, neslaganje stranaka moglo predstavljati prepreku uspostavljanju takvog oblika boravišta.
- 14 Dana 7. travnja 2017. FO i EP podnijeli su žalbu protiv prvostupanjske presude pred Tribunalul Ilfov (Visoki sud u Ilfov, Rumunjska).
- 15 FO je tvrdio da je Judecătoria Buftea (Prvostupanjski sud u Buftei) bila nenadležna za odlučivanje u sporu koji je pred njom pokrenut i zahtijevala je ukidanje te presude.
- 16 Osim toga, svaka je stranka u glavnom postupku smatrala da se presuda mora u meritumu preinačiti u njezinu korist.
- 17 Sud koji je uputio zahtjev ističe da je Judecătoria Buftea (Prvostupanjski sud u Buftei) presudila uzevši u obzir najbolji interes djeteta jer je ono živjelo u Rumunjskoj sa svojom majkom od kraja 2013. godine, pohađalo francusku školu i dobro se integriralo u svoju sredinu. Prema tom mišljenju, Rumunjska je ta s kojom je dijete najpovezanije, kako po pitanju jezika tako i po pitanju kulture.
- 18 S druge strane, situacija FO-a, koji tvrdi da mu je primarno boravište u Francuskoj, Rumunjskoj i Rusiji, trenutno je nesigurna i narav njegovih djelatnosti ne omogućuje mu posvećivanje dovoljno vremena svojem djetetu. FO-ova izjava da je spreman napustiti svoju karijeru kako bi se preselio u Rumunjsku i živio sa svojim djetetom nije dovoljna za opravdanje zahtjeva za određivanje boravišta djeteta u njegovu mjestu stanovanja. Osim toga, navedeno dijete istaknulo je da je privrženo obama roditeljima, da pati zbog njihovih neprestanih svađa i da, iako ne želi razočarati oca, želi živjeti kod majke.
- 19 Međutim, sud koji je uputio zahtjev pita se o žalbenom razlogu koji je FO istaknuo, utemeljenom na nenadležnosti rumunjskih sudova i na argumentu prema kojem su francuski sudovi primjereniji za odlučivanje o zahtjevima vezanim za roditeljsku odgovornost. Smatra kako je potrebno provjeriti svoju nadležnost uzimajući u obzir odredbe članka 15. Uredbe br. 2201/2003.
- 20 U tim je okolnostima Tribunalul Ilfov (Visoki sud u Ilfov) odlučio prekinuti postupak i Sudu uputiti sljedeća prethodna pitanja:
  - „1. Treba li članak 15. Uredbe [br. 2201/2003] tumačiti na način da se njime uspostavlja iznimka od pravila o nadležnosti nacionalnog suda u mjestu u kojem dijete ima uobičajeno boravište?
  2. Treba li članak 15. Uredbe [br. 2201/2003] tumačiti na način da predviđa kriterije na temelju kojih dijete ima posebnu povezanost s Francuskom (prema navodima stranke u postupku, kriteriji su sljedeći: dijete je rođeno u Francuskoj, otac djeteta je francuski državljanin, dijete ima biološku obitelj u Francuskoj koja se sastoji od: dvije sestre i jednog brata, jedne nećakinje (kćeri djetetove sestre), djeda s očeve strane, trenutačne partnerice oca i njihove maloljetne kćeri; u Rumunjskoj naprotiv nema nikakvu obitelj s majčine strane, pohađa francusku školu, oduvijek stječe francusko

obrazovanje i mentalitet, jezik kojim su se njegovi roditelji u kući međusobno sporazumijevali i kojim su se sporazumijevali s njime oduvijek je bio francuski) i da stoga nacionalni sud treba utvrditi da su francuski sudovi primjereniji?

3. Treba li članak 15. Uredbe [br. 2201/2003] tumačiti na način da procesne razlike između propisa tih dviju država, poput suđenja zatvorenih za javnost koje vode specijalizirani suci, idu u korist najboljem interesu djeteta u smislu odredbi prava Unije?"

O prethodnim pitanjima

- 21 Na temelju članka 99. Poslovnika Suda, kad se odgovor na pitanje postavljeno u prethodnom postupku može jasno izvesti iz sudske prakse, ili kad odgovor ne ostavlja mjesta nikakvoj razumnoj sumnji, Sud može u svakom trenutku na prijedlog suca izvjestitelja i nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika odlučiti obrazloženim rješenjem.
- 22 U ovom predmetu valja primijeniti tu odredbu.

Prvo pitanje

- 23 Odgovor na prvo pitanje, uspostavlja li članak 15. Uredbe br. 2201/2003 iznimku od pravila o općoj nadležnosti određenog člankom 8. te uredbe, prema kojem su u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću nadležni sudovi države članice u kojoj dijete ima uobičajeno boravište u trenutku pokretanja postupka, može se utvrditi iz samog teksta članka 15.
- 24 Naime, članak 15. stavak 1. Uredbe br. 2201/2003 izričito propisuje da se primjenjuje u iznimnim slučajevima. Kao što je Sud presudio, taj članak 15. stavak 1. predstavlja posebno pravilo o nadležnosti kojim se odstupa od općeg pravila o nadležnosti iz članka 8. stavka 1. te uredbe, a do prijenosa nadležnosti na sud koji je primjereniji za rješavanje tog predmeta može doći samo iznimno (vidjeti, u tom smislu, presude od 27. listopada 2016., D., C-428/15, EU:C:2016:819, t. 47. i 48. i od 4. listopada 2018., IQ, C-478/17, EU:C:2018:812, t. 32.).
- 25 Stoga, valja odgovoriti na prvo pitanje da članak 15. Uredbe br. 2201/2003 treba tumačiti na način da uspostavlja iznimku od pravila o općoj nadležnosti iz članka 8. Uredbe br. 2201/2003, prema kojem se nadležnost sudova država članica određuje prema mjestu uobičajenog boravišta djeteta u trenutku pokretanja postupka.

Drugo pitanje

- 26 Drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 15. Uredbe br. 2201/2003 tumačiti na način da određuje kriterije koji omogućuju određivanje ima li dijete posebnu povezanost s državom članicom osim one države čiji je sud stvarno nadležan, jesu li ti kriteriji taksativno navedeni i, pod pretpostavkom njihove ispunjenosti, slijedi li iz toga da su sudovi te druge države članice primjereniji za rješavanje tog predmeta.
- 27 Treba, kao prvo, istaknuti da iz samog članka 15. stavka 3. Uredbe br. 2201/2003 proizlazi da taj članak predviđa pet alternativnih kriterija za smatranje da dijete ima posebnu povezanost s nekom državom članicom.
- 28 Zatim, kao što je Sud presudio, ti kriteriji iz točaka (a) do (e) te odredbe taksativno su navedeni na način da se predmeti u kojima ti elementi nedostaju odmah isključuju iz mehanizma prijenosa (presude od 27. listopada 2016., D., C-428/15, EU:C:2016:819, t. 51. i od 4. listopada 2018., IQ, C-478/17, EU:C:2018:812, t. 35.).

- 29 U tom smislu, kako je Europska komisija navela u svojim pisanim očitovanjima, treba istaknuti da se elementi koje je naveo otac djeteta i koji su uključeni u drugo postavljeno pitanje razlikuju od spomenutih kriterija i nisu, posljedično, izravno relevantni za odlučivanje o postojanju posebne povezanosti djeteta s drugom državom članicom, u ovom slučaju Francuskom Republikom. Međutim, dva prva elementa, tj. da je dijete rođeno u toj državi članici i da je otac državljanin te države, mogu se upotrijebiti za dokazivanje da je dijete državljanin spomenute države članice i, prema tome, da je kriterij spomenut u članku 15. stavku 3. točki (c) Uredbe br. 2201/2003 ispunjen.
- 30 Nadalje, potrebno je naglasiti da, sukladno članku 15. stavku 1. Uredbe br. 2201/2003, u vezi s uvodnom izjavom 13. te uredbe, sud države članice koji je stvarno nadležan u nekom predmetu, „može”, ako su ispunjeni uvjeti navedeni u toj odredbi, prepustiti rješavanje predmeta sudu druge države članice ako ga smatra prikladnijim za rješavanje tog predmeta, a da nije obvezan to učiniti. Sud države članice koji je redovno nadležan za rješavanje određenog predmeta mora, kako bi mogao zatražiti prijenos nadležnosti na sud druge države članice, moći oboriti čvrstu presumpciju u prilog zadržavanja vlastite nadležnosti koja proizlazi iz te uredbe (presuda od 27. listopada 2016., D., C-428/15, EU:C:2016:819, t. 49.).
- 31 Kako bi se sudu koji je uputio zahtjev pružio koristan odgovor, valja još podsjetiti da se prijenos nadležnosti na sud druge države članice na temelju članka 15. Uredbe br. 2201/2003 može dogoditi samo ako su ispunjena tri uvjeta, tj. da postoji posebna povezanost između djeteta i druge države članice, da sud koji je stvarno nadležan za odlučivanje o predmetu smatra da je sud te druge države članice primjereniji za odlučivanje u predmetu i da je prijenos nadležnosti u najboljem interesu djeteta, na način da neće imati štetan utjecaj na položaj djeteta o kojem je riječ (vidjeti, u tom smislu presudu od 27. listopada 2016., D., C-428/15, EU:C:2016:819, t. 50., 56. i 58.).
- 32 U okolnostima poput onih u glavnom postupku, moguće je da dotično dijete ima posebnu vezu s drugom državom članicom, u ovom slučaju Francuskom Republikom, zbog razloga spomenutog u točki 29. ovog rješenja, da je dijete državljanin te države članice. Također je moguće da otac tog djeteta, koji je jedan od nositelja roditeljske odgovornosti, ima svoje uobičajeno boravište u spomenutoj državi članici.
- 33 Međutim, kako je Sud već naglasio, nadležni sud, u ovom slučaju rumunjski, mora usporediti važnost i jačinu odnosa opće povezanosti koja, na temelju članka 8. stavka 1. Uredbe br. 2201/2003, povezuje dijete o kojem je riječ s državom članicom tog suda, s važnošću i jačinom posebne povezanosti dokazane pomoću jednog ili više elemenata navedenih u članku 15. stavku 3. navedene uredbe koji u konkretnom slučaju postoje između tog djeteta i druge države članice (presuda od 27. listopada 2016., D., C-428/15, EU:C:2016:819, t. 54.).
- 34 Postojanje „posebne povezanosti”, u smislu članka 15. stavka 1. te uredbe ne prejudicira pitanje je li sud te druge države članice „primjereniji za rješavanje predmeta”, u smislu te odredbe ni, ako je tomu tako, je li prijenos nadležnosti na potonji sud u najboljem interesu djeteta. Nadležni sud mora utvrditi hoće li prijenos nadležnosti na taj sud donijeti stvarnu i konkretnu dodanu vrijednost za donošenje odluke u svezi s djetetom, u usporedbi s mogućnošću da nadležni sud zadrži nadležnost (presuda od 27. listopada 2016., D., C-428/15, EU:C:2016:819, t. 55. i 57.).
- 35 Ako rumunjski sud koji je nadležan na temelju članka 8. Uredbe br. 2201/2003 zaključi da je povezanost dotičnog djeteta s državom članicom u kojoj ima uobičajeno boravište, u ovom slučaju Rumunjskom, jača od povezanosti koju ima s drugom državom članicom, u ovom slučaju Francuskom Republikom, taj je zaključak dovoljan za isključenje primjene članka 15. te uredbe.
- 36 Posljedično, valja odgovoriti na drugo pitanje da članak 15. Uredbe br. 2201/2003 treba tumačiti na način da, ako je ispunjen jedan ili više od pet alternativnih kriterija koje taksativno navodi za ocjenu postojanja posebne povezanosti djeteta s drugom državom članicom osim one u kojoj ima uobičajeno boravište, sud koji je nadležan na temelju članka 8. te uredbe ima mogućnost prijenosa nadležnosti u

predmetu na sud koji smatra primjerenijim za rješavanje predmeta u kojem je on pokrenuo postupak, ali nije obvezan to učiniti. Ako nadležni sud zaključi da je povezanost dotičnog djeteta s državom članicom u kojoj ono ima uobičajeno boravište jača od one s drugom državom članicom, taj je zaključak dovoljan za isključenje primjene članka 15. te uredbe.

Treće pitanje

- 37 Trećim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 15. Uredbe br. 2201/2003 tumačiti na način da postojanje razlika između pravnih pravila, prvenstveno onih postupovnih, između države članice čiji je sud nadležan za meritorno odlučivanje u predmetu i druge države članice s kojom je dotično dijete posebno povezano, poput suđenja zatvorenih za javnost koja vode specijalizirani suci, može biti relevantan element, s obzirom na najbolji interes djeteta, za ocjenu jesu li sudovi te druge države članice primjereniji za rješavanje tog predmeta.
- 38 Sud koji je uputio zahtjev navodi da, prema jednoj od stranaka u glavnom postupku, postoje, u ovom slučaju, znatne razlike između propisa države članice čiji je sud stvarno nadležan za odlučivanje u predmetu i onih druge države članice, u tome što samo zakonodavstvo te druge države članice predviđa suđenja zatvorena za javnost koja vode specijalizirani suci, na način da bi sudovi potonje države članice bili primjereniji za odlučivanje u predmetu.
- 39 U tom smislu, osim činjenice da druga stranka u glavnom postupku snažno osporava postojanje takvih razlika, potrebno je podsjetiti na to da za odlučivanje o tome hoće li prijenos nadležnosti na sud druge države članice donijeti stvarnu i konkretnu dodanu vrijednost, nadležni sud može uzeti u obzir, među ostalim elementima, postupovna pravila te druge države članice, poput onih koja se primjenjuju na prikupljanje dokaza potrebnih za rješavanje predmeta. S druge strane, nadležni sud ne smije pri takvoj ocjeni uzeti u obzir materijalno pravo te druge države članice koje bi sud te potonje mogao primijeniti ako bi na njega bila prenesena nadležnost za rješavanje predmeta. Naime, takvo uzimanje u obzir bilo bi protivno načelima uzajamnog povjerenja između država članica i uzajamnog priznavanja sudskih odluka, na kojima se temelji Uredba br. 2201/2003 (presuda od 27. listopada 2016., D., C-428/15, EU:C:2016:819, t. 57.).
- 40 Važno je napomenuti da suradnja i uzajamno povjerenje između sudova država članica trebaju dovesti do uzajamnog priznavanja sudskih odluka, kamena temeljca za uspostavu pravog pravosudnog područja (presuda od 15. veljače 2017., W i V, C-499/15, EU:C:2017:118, t. 50.).
- 41 Iz toga proizlazi da nadležni sud može uzeti u obzir, u okviru svoje ocjene u skladu s člankom 15. Uredbe br. 2201/2003, postupovna pravila koja se primjenjuju prema zakonodavstvu druge države članice ako ona konkretno utječu na sposobnost suda te potonje države za bolje poznavanje predmeta, posebno ako olakšavaju prikupljanje dokaza i svjedočenja i, na taj način, daju dodatnu vrijednost rješavanju predmeta u najboljem interesu djeteta. Međutim, ne može se općenito i apstraktno smatrati da pravna pravila druge države članice, kao ona koja je spomenula jedna od stranaka u glavnom postupku, odnosno pravila vezana za suđenja zatvorena za javnost koja vode specijalizirani suci, čine element koji nadležni sudac treba uzeti u obzir prilikom ocjene postojanja primjerenijeg suda za odlučivanje o predmetu.
- 42 S obzirom na prethodna razmatranja, treba odgovoriti na treće pitanje da članak 15. Uredbe br. 2201/2003 treba tumačiti na način da postojanje razlika u pravnim pravilima, prvenstveno onim postupovnim, između države članice koja je stvarno nadležna za odlučivanje u predmetu i druge države članice s kojom je dotično dijete posebno povezano, poput suđenja zatvorenih za javnost koja vode specijalizirani suci, ne može općenito i apstraktno predstavljati relevantan element, s obzirom na najbolji interes djeteta, za ocjenu jesu li sudovi te druge države članice primjereniji za odlučivanje o

tom predmetu. Nadležni sud može uzeti u obzir te razlike samo ako su takve prirode da mogu donijeti stvarnu i konkretnu dodanu vrijednost donošenju odluke povezane s tim djetetom, u usporedbi sa slučajem u kojem bi nastavio odlučivati u tom predmetu.

Troškovi

- 43 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenoga, Sud (osmo vijeće) odlučuje:

1. Članak 15. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000 treba tumačiti na način da uspostavlja iznimku od pravila o općoj nadležnosti iz članka 8. Uredbe br. 2201/2003, prema kojem se nadležnost sudova država članica određuje prema mjestu uobičajenog boravišta djeteta u trenutku pokretanja postupka.
2. Članak 15. Uredbe br. 2201/2003 treba tumačiti na način da, ako je ispunjen jedan ili više od pet alternativnih kriterija koje taksativno navodi za ocjenu postojanja posebne povezanosti djeteta s drugom državom članicom osim one u kojoj ima uobičajeno boravište, sud koji je nadležan na temelju članka 8. te uredbe ima mogućnost prijenosa nadležnosti u predmetu na sud koji smatra primjerenijim za rješavanje predmeta u kojem je on pokrenuo postupak, ali nije obvezan to učiniti. Ako je nadležni sud došao do zaključka da je povezanost djeteta s državom članicom u kojoj ima uobičajeno boravište jača od one s drugom državom članicom, taj je zaključak dovoljan za isključenje primjene članka 15. te uredbe.
3. Članak 15. Uredbe br. 2201/2003 treba tumačiti na način da postojanje razlika u pravnim pravilima, prvenstveno onim postupovnim, između države članice koja je stvarno nadležna za odlučivanje u predmetu i druge države članice s kojom je dotično dijete posebno povezano, poput suđenja zatvorenih za javnost koja vode specijalizirani suci, ne može općenito i apstraktno predstavljati relevantan element, s obzirom na najbolji interes djeteta, za ocjenu jesu li sudovi te druge države članice primjereniji za odlučivanje o tom predmetu. Nadležni sud može uzeti u obzir te razlike samo ako su takve prirode da mogu donijeti stvarnu i konkretnu dodanu vrijednost donošenju odluke povezane s tim djetetom, u usporedbi sa slučajem u kojem bi nastavio odlučivati u tom predmetu.

Potpisi